

# Závazný Dohovor o ľudských právach a biomedicíne

- CZ24 News | 16. prosince 2021

# Kapitola 1 - Všeobecné ustanovenia

## Článok 2 - Prvoradosť ľudskej bytosti

[illegible]

**Zájmy a blaho ľudskej bytosti majú prednosť pred výhradným záujmom spoločnosti alebo vedy.**

[illegible]

The interests and welfare of the human being shall prevail over the sole interest of society or science.

[illegible]

## Zhrnutie tejto zmluvy č. 164

Dohovor je prvým právne záväzným medzinárodným textom určeným na zachovanie ľudskej dôstojnosti, práv a slobôd prostredníctvom série zásad a zákazov proti zneužívaniu biologických a medicínskych výdobytkov. Východiskovým bodom dohovoru je, že **záujmy ľudí musia byť pred záujmami vedy alebo spoločnosti**. Stanovuje sériu zásad a zákazov týkajúcich sa bioetiky, lekárskeho výskumu, súhlasu, práva na súkromný život a informácie, transplantácie orgánov, verejnej diskusie atď.

**I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!**

## CHCI PŘISPĚT

Zakazuje všetky formy diskriminácie na základe genetickej výbavy osoby a umožňuje vykonávať prediktívne genetické testy len na lekárske účely. **Zmluva povoľuje genetické inžinierstvo len z preventívnych, diagnostických alebo terapeutických dôvodov** a len tam, kde jeho cieľom nie je zmena genetickej výbavy potomkov osoby. Zakazuje používanie techník medicínsky asistovanej reprodukcie na pomoc pri výbere pohlavia dieťaťa, okrem prípadov, keď by sa tým predišlo vážnemu dedičnému stavu.

Dohovor stanovuje pravidlá súvisiace s lekársnym výskumom tým, že zahŕňa podrobné a presné podmienky, najmä pre ľudí, ktorí nemôžu dať svoj súhlas. Zakazuje vytváranie ľudských embryí na výskumné účely a vyžaduje primeranú ochranu embryí tam, kde krajiny umožňujú *in vitro* výskum .

Dohovor stanovuje zásadu, podľa ktorej musí **osoba poskytnúť potrebný súhlas na liečbu výslovné vopred**, s výnimkou núdzových prípadov, a že takýto súhlas možno kedykoľvek slobodne odvolať. Ošetrovanie osôb, ktoré nemôžu dať svoj súhlas, ako sú deti a ľudia s duševnými chorobami, sa môže vykonávať len vtedy, ak to môže mať skutočný a priamy prospech pre ich zdravie.

Dohovor stanovuje, že všetci pacienti majú právo byť informovaní o svojom zdravotnom stave, vrátane výsledkov prediktívnych genetických testov. Dohovor uznáva aj právo pacienta nevedieť. Dohovor zakazuje odoberanie orgánov a iných tkanív, ktoré sa nedajú regenerovať, ľuďom, ktorí nemôžu dať súhlas. Jedinou výnimkou je za určitých podmienok regeneračné tkanivo (najmä kostná dreň) medzi súrodencami.

Dohovor uznáva dôležitosť podpory verejnej diskusie a konzultácií o týchto otázkach. Jedinými obmedzeniami sú tie, ktoré predpisuje zákon a ktoré sú v demokratickej spoločnosti nevyhnutné v záujme verejnej bezpečnosti, na predchádzanie kriminalite, na ochranu verejného zdravia alebo na ochranu práv a slobôd iných. Dodatočné protokoly majú objasniť, posilniť a doplniť celkový dohovor.

Riadiaci výbor pre bioetiku (CDBI) alebo ktorýkoľvek iný výbor určený Výborom ministrov alebo zmluvnými stranami môže požiadať Európsky súd pre ľudské práva o poskytnutie poradného stanoviska k právnym otázkam týkajúcim sa výkladu Dohovoru.

Preklad: dolezite.sk

Zdroj: [coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=164](http://coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=164)